

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

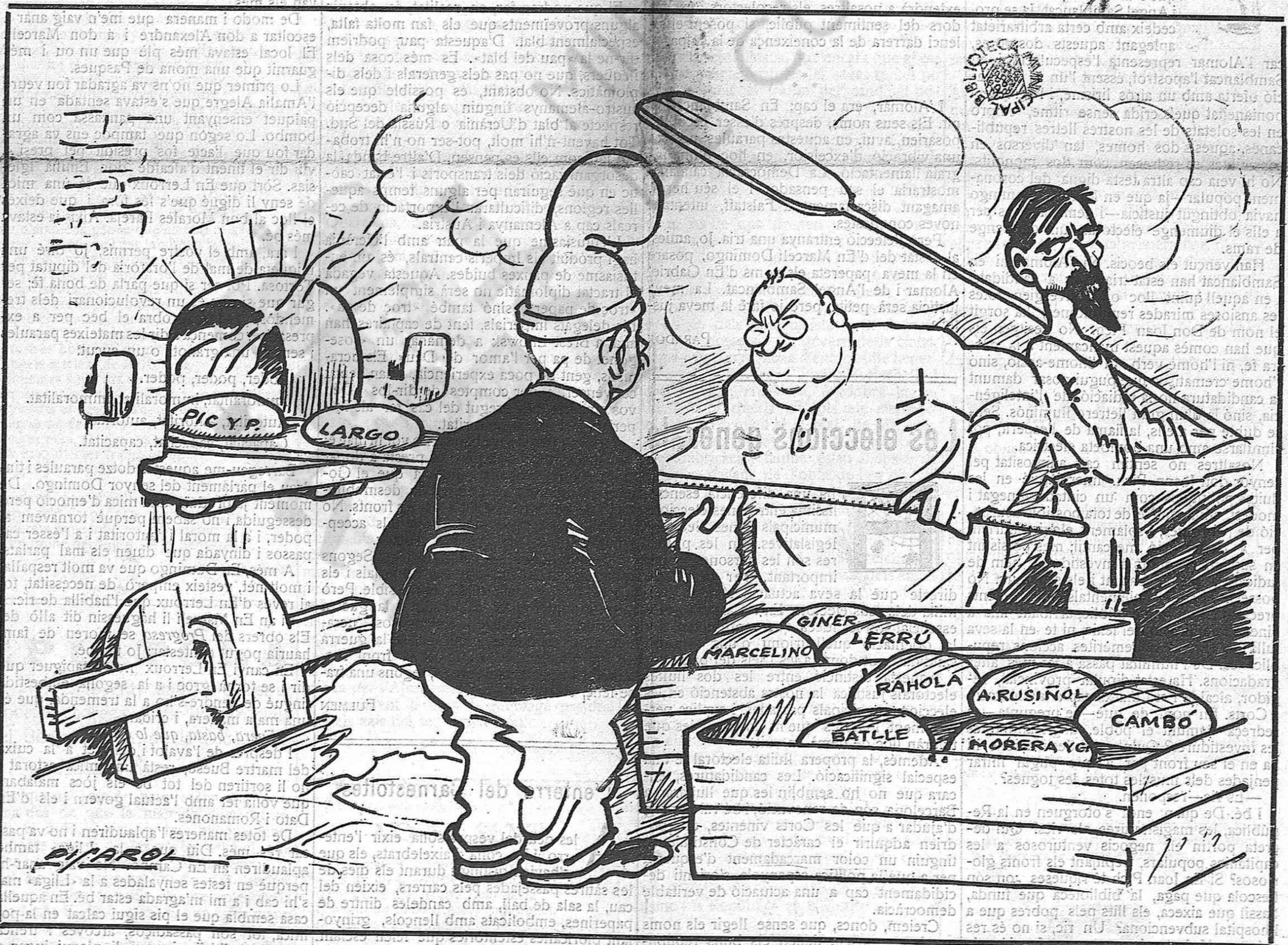
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa T. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANVOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA
TELÉFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

FORNADA DE CANDIDATS

—Encara no està això?

—Sí, senyor. Miri, precisament ara surten del forn.

Les eleccions i En Mella

Ara sí que ningú no podrà dubtar de l'eficàcia de la política renovadora en matèria electoral i parlamentària. El primer gran resultat s'ha obtingut ja davant la imminència de les eleccions. Don Joan Vázquez de Mella, capítost jaumí, no vol anar en candidatura, no vol ésser diputat, no vol formar part del Parlament futur... Poseu-vos una llaçada negra al braç, requetés. Ploreu, ploreu, margarides.

Què li passa a don Joan, el profeta germanòfil? Li passa, segons diu, que les pròximes eleccions i el nou Parlament seràn la cosa més trista i fatal que mai s'hagi vist. L'Espanya cau, l'Espanya desapareix. I el profeta no accepta cap responsabilitat en la catàstrofe.

Pel que es veu, les eleccions i els Parlaments anteriors devien semblar passadors al senyor Vázquez de Mella. En canvi, el Parlament de la renovació, haurà d'ésser dissolt segons l'orador jaumí a cops d'escombra. En tot cas, llàstima d'escombra per als Parlaments anteriors! La veritat és que si l'estat de la política espanyola justifica la retirada del «gran Mella», aquest ja hauria hagut de retirar-se fa molts anys.

Nosaltres tròbem que aquesta retirada del Isaies germanòfil és un bon senyal. El senyor Vázquez de Mella no serà diputat. El senyor Vázquez de Mella no aviarà a la sala de sessions del Congrés els castells de foc dels seus discursos profètics. Això ja serà un aventatge del nou Parlament sobre els Parlaments de la restauració borbònica.

La desfeta de l'intel·ligència

A quinze dies preconitzavem la confecció d'una candidatura sostinguda per aquestes dues columnes esperituals que's diuen Gabriel Alomar i Angel Samblancat. Ja se procedeix amb certa arbitrariedad aplegant aquests dos noms, car l'Alomar representa l'especulació i en Samblancat l'apostrof, éssent l'un la meditació oferta amb un aïros lirisme, i l'altre l'espontaneïtat que's crida sense ritme, emprò en les soletats de les nostres lletres republicanes, aquests dos homes, tan diversos en sensibilitat, se redrecen com dos monolits. No hi veia cap altra testa digna del coronament popular—ja que en Marcellí Domingo havia obtingut justícia—i demanava fos per a ells el diumenge electoral, un diumenge de rams.

Han vençut els beocis. Ni l'Alomar ni en Samblancat han estat triats per a candidats, i en aquell quint lloc on convergien totes les ansioses mirades republicanes, ha sorgit el nom de Don Joan Pich. No desitgen els que han comès aquest mancament a la nostra fe, ni l'home-verb, ni l'home-acció, sinó l'home crematístic que pugui posar damunt la candidatura no la radiació de l'intel·ligència, sinó la d'un gran lleterero lluminós. Sense dubte per a ells, la flama de l'esperit, pot simularse amb una bombeta elèctrica.

Nosaltres no sentim cap animositat pel senyor don Joann Pich. Intervingué en les lluites polítiques com un ciutadà abnegat i modest, eliminant-se de tota possible usurpació de jerarquies, i solament elogis tindriem per a la ascensió mercantil; mes persistint en supplantar honors a investitures, hem de jutjar la seva capacitat i els seus furs. No posseïx ni aquells elementals coneixements precisos en un home públic, arribant fins a l'inexacta aplicació del lèxic, ni te en la seva fulla de serveis benemerites accions republicanes. De l'humilitat passà a les més altes gradacions. Ha estat diputat provincial, regidor, alcalde i ara marxa cap a la diputació a Corts. En nom de què—se pregunta—se redreça damunt el poble, ungit amb totes les investitures? Quines predestinacions hi ha en el seu front per a que pugui mirar penjades dels muscles totes les togues?

—Es ric—responen.
I bé. De quan ençà s'otorguen en la República, les magistratures als rics? Qui decreta portin els negocis venturosos a les capitànies populars, trepitjant els fronts gloriosos? Si En Joan Pich té riqueses con són l'escola que paga, la biblioteca que funda, l'assil que aixeca, els llits pels pobres que a l'hospital subvenciona? Un ric, si no és res més, no té dret més que a una funció pública, la de la filantropia. Si algú vol desarticlar-lo dels seus negocis per a otorgar-li representacions polítiques, no pot apel·lar a la voluntat democràtica. Això és feina mo-

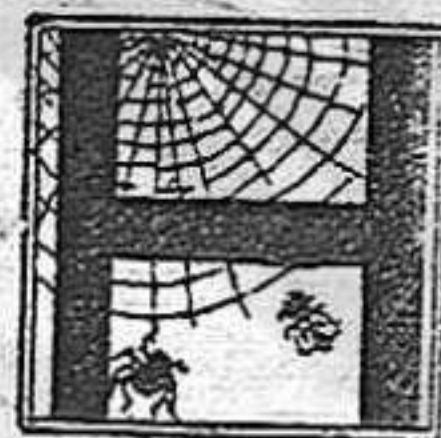
nàrquica. Un ric pot voler una acta i per cobdícia dels cacics o acatament del govern al potentat, obtenir-la, però entre els republicans no's compren actes. Es respon afirmativament?... La culpabilitat, aleshores, se extindrà a nosaltres, els recolectors i excita-dors del sentiment públic, si posem el silenci darrera de la coneixença de la culpa.

L'Alomar, era el cap; En Samblancat, el pit. Els seus noms, després d'ésser escollits, posarien, avui, en aquestes paraules nostres una vibració d'excelsior, en lloc d'una ingrata lamentació. La Democràcia catalana, mostraria el seu pensador i el seu heroi, amagant discretament a Falstaff, intentant noves conquestes.

Però l'elecció entranya una tria. Jo, amics, al costat del d'En Marcellí Domingo, posaré en la meva papereta els noms d'En Gabriel Alomar i de l'Angel Samblancat. La meua justícia serà petita, però jo faré la meua justícia.

PARADOX

Les eleccions generals

Hi ha una diferència essencialíssima entre unes eleccions municipals i unes eleccions legislatives. En les primeres són les persones lo més important, per la relació directe que la seva actuació té amb l'ermilla dels seus electors. En les altres lo més essencial són les idees que representen, per la orientació que'l triomf d'uns o altres candidats pot donar a les Lleis del país.

Aquesta distinció entre les dos lluites electorals justifica la nostra abstenció en les eleccions municipals passades, i explica perfectament l'interès que'ns inspiren les que tindran lloc de demà en vuit.

Ademés, la propera lluita electoral té una especial significació. Les candidatures, encara que no ho semblin les que lluitaràn a Barcelona, són de renovació, i bé val la pena d'ajudar a que les Corts vinentes, que podrien adquirir el caràcter de Constituints, tinguin un color marcadament d'esquerra per a que la política espanyola s'orienti decididament cap a una actuació de veritable democràcia.

Creiem, doncs, que sense llegir els noms que la componen, deuen els bons republicans votar la candidatura confeccionada per la coalició d'esquerres. No's tracta de que siguin diputats En Pau o En Pere, sinó de demostrar que Barcelona és republicana. No

ens interessa el triomf d'un home; ens esperona al desig de donar una ferma pinzellada roja a la xanfaina de colors que compondrà el futur Congrés de Diputats.

Anirem a la propera lluita electoral amb bones ganes i procurant, el dia de la batalla, posar-hi tota la fè i tot l'entusiasme que són necessaris per a que Barcelona faci una vigorosa demostració de les seves idees republicanes, cada dia més decantades a un renovador socialisme.

Aquesta vegada ocuparem el nostre lloc que, com sempre, serà el del perill, no el de la glòria, el de la tasca feconda no el de la exhibició farolera, el que costa fadigues, no el que proporciona llores.

Som-hi, doncs.

JEPH DE JESPU

La pau a Orient

GRAN soroll de campanes a l'Alemanya... A Orient s'ha acabat la guerra. Els imperials i la Rada o Consell nacional d'Ucrània han fet la pau. L'han firmada els delegats respectius a Brest-Litowsk, el dia 9 de febrer, a les dugues de la matinada, pot-ser una mica endormiscats.

La pau amb l'Ucrània, ¿val tot aqueix repic general de campanes? Nosaltres ho dubtem. Sense haver firmat cap pau, els austro-alemanys havien tret del front oriental quasi tot el material d'artilleria i els soldats aprofitables per a la batalla que encara quedaven allí. Què més podran fer amb el tractat de pau a la butxaca?

El que podran fer, en realitat, és obtenir alguns proveïments que els fan molta falta, especialment blat. D'aquesta pau, podríem dir-ne la «pau del blat». Es més cosa dels flequers, que no pas dels generals i dels diplomàtics. No obstant, és possible que els austro-alemanys tinguin alguna decepció respecte al blat d'Ucrània o Rússia del Sud. Tot havent-n'hi molt, pot-ser no n'hi trobaran tan com ells es pensen. D'altre banda la desorganització dels transports i l'estat caòtic en què seguiran per alguns temps aquelles regions, dificultaran l'exportació de cereals cap a Alemanya i Austria.

L'entusiasme que la pau amb l'Ucrània ha produït als Imperis centrals, és un entusiasme de panxes buides. Aquesta vegada el tractat diplomàtic no serà simplement un «troç de paper», sinó també «troç de pa». Els delegats imperials, fent de captaires, han anat a Brest-Litowsk a demanar un «rosegonet de pa per l'amor de Déu». Els ucraïnians, gent de poca experiència, s'han deixat convèncer, i per comptes de dir-los «Déu vos ampari», han cregut del cas fer als imperials una gràcia de caritat.

Trotzky, per la seva banda, no vol firmar el tractat de pau oficial, però es presta a donar la guerra per acabada i anuncia que el Govern maximalista ha ordenat la desmobilització general de l'exèrcit a tots els fronts. No se sap a hores d'ara, si els imperials acceptaran la solució que proposa Trotzky.

¿Tenim, doncs, la pau a Orient? Segons quina pau... La pau entre els imperials i els troços de la desfeta Rússia, és possible. Però la guerra interior ve a substituir la guerra exterior. Maximalistes, finlandesos, ucraïnians, polacs, cosacs, estan fent-se la guerra els uns als altres. Allò que era el front rus-austriac i rus-alemany, ara és, segons una frase feliç, el front rus-rus.

FULMEN

L'enterro del Carnestoltes

Als deu del vespre solia eixir l'enterro. Una colla d'aixebrats, els que s'havien distingit durant els dies de les sàtires passejades pels carrers, eixien del cau, la sala de ball, amb candeles dintre de paperines, embolicats amb llençols, grinyolant ploricals estentòries que feien esclafir les rialles dels menuts i les dones.

Un duïa una paella grossa flamejant, un altre hi tirava, a broc de porró, esperit de vi per a mantenir el foc sagrat.

Al entorn de la sala de ball condemnada a set setmanes de quietut, s'hi veien els cartells amb versos bunyols, bescantant als de l'altre banda; els atributs que cridaven més l'atenció i feien esclafir més rialles al ésser passejats pels carrers, davant, al mig o darrera les fileres de parecas de ballarines ensenyant les cames, de bracet amb el ballador.

L'alcalde pot, al fi, respirar; ell que, per por a que els odís de partit trascendissin a baralla, no deixava sortir l'una comparsa que no fos l'altre enretirada de la via pública, i delegava al agutzil per a que exercís de censor de redolins i figures satíriques; especie de fura, no sempre parcial de les rencunies pobletanes.

J. COSTA I POMÉS

Aquest número ha sigut revisat per la censura militar

SONATA LXIX

QUAN diumenge al llevar-me, pensava: cap on tiraràs maco? se m'oferen dos sol·lucions; una anar a abraçar an En Samblancat, l'altre ficar-me a la Casa del Poble per a sentir an els senyors Domingo i Lerroxx. Comprendic i sé que vosaltres sereu del meu parer que lo més acertat, digne i si voleu decent, haurà estat lo primer, però què hi farem si tot-hom té cosa de moltó i s'inclina i es decideix per anar allà on van els altres o on van els més.

De modo i manera que me'n vaig anar a escoltar a don Alexandre i a don Marcellí. El local estava més plè que un ou i més guarnit que una mona de Pasques.

Lo primer que no's va agradar fou veure l'Amalia Alegre que s'estava sentada en un palquet ensenyant una panxassa com un bombo. Lo segon que tampoc ens va agradar fou que l'acte fos presidit pel presi... vui dir el tinent d'alcalde don Emilià Iglesias. Sòrt que En Lerroxx que té una mica de seny li digué que's fés fora i que deixés el lloc al bon Morales Pareja. Aixís ja estava més bé.

I ara, amb el vostre permís, jo diré una miqueta de mal de l'oratória del diputat per Tortosa. Pot-ser sí que parla de bona fè; segur que sí que és un revolucionari dels tremendós, però quan obra el bec per a expressar-se, comença a dir les mateixes paraules i sembla una granota o un cucut:

- Poder, poder, poder.
- Immoralitat, immoralitat, immoralitat.
- Autoritat, autoritat, autoritat.
- Capacitat, capacitat, capacitat.

Barregeu-me aquestes dotze paraules i tindreu el parlament del senyor Domingo. De moment ja produïa una mica d'emoció però desseguida i no sabem perquè tornavem al poder, i a la moral i l'autoritat i a l'ésser capassos i dinyada que diuen els mal parlats.

A més, En Domingo que va molt respallat i molt nèt, vesteix emprò de necessitat, tot al revés d'En Lerroxx que l'habilla de ric.

Si an En Marcellí li haguessin dit allò de: Els obrers del Progreso se moren de fam, hauria pogut contestar: Jo també.

En canvi En Lerroxx no va sapiguer què dir i se tornà groc i a la segona embestida tingué de pendre-s'ho a la tremenda, que és una mala manera, i cridar:

—Fuera, basta, que lo echen.

I després de l'avalot i del tret a la cuixa del martre Bués, restà una mica astorat i no li sortiren del tot bé els jocs malabars que volia fer amb l'actual govern i els d'En Dato i Romanones.

De totes maneres l'aplaudiren i no va passar res més. Diu que a la «Lliga» també aplaudiren an En Cambó. No vaig anar-hi perquè en festes senyalades a la «Lliga» mai s'hi cab i a mi m'agrada estar bé. En aquella casa sembla que el pis sigui calcet en la política, tot són passadicos, arcoves i trenca colls; que s'hi fiqui a qui li plagui jugar a fet a amagar.

A Rússia diu que fan la pau i nosaltres comencem la guerra, una guerra de vots,

s'entén, però de totes maneres aquest torpedejament del «Ducca di Genova» no m'acaba d'agradar.

Perquè tot surti bé, bevem.

MORITZ III

EL MISTERI DEL GAS

—Que està molt ocupat?

—Ara, no gaire.

—¿Voldria fé el favor, doncs, d'escoltar una història de cert interès públic i, sobre tot, de molta actualitat?

—Pot parlar sense embuts. Sóc tot orelles.

—Ja veurà de què's tracta. Fa uns quants anys, apadrinat per un regidó il·lustre, qual nom seria inútil recordar, va presentar-se aquí un senyor molt sabi que venia a oferir a la Casa Gran un invent portentós. «Es—deia l'home—un sistema novíssim d'alumbrat, tan pràctic i senzill, que allí on s'instala ja no'l deixen mai més, per nèt, per clar, per segur, per intens i per barat, doncs—i això és lo que més renom li ha dat—comparat amb el cost de tots els altres, aquest vé a resultar quasi de franc». L'invent era en efecte curiosíssim. Figuri's que's tractava, llis i ras, de fer gas pel servei dels fanals públics extraient-lo de l'aigua!... ¿Es pot donar una ganga més grossa?... Barcelona, la ciutat del Besòs i el Llobregat, la que, a més de Dos-Rius i de Moncada, té a sos peus, de reserva, l'ample mar, ¿com no havia de goig tota extremir-se, al saber que podia extreure's gas de les aigües humils, i que comptava amb aquells magatzems tan colossals de primera matèria?... Es clà; el projecte, apenas conegut, fou acceptat; varen fer-se les proves necessàries, un troç de la Gran Vía va brillar trenta nits alumbrat pel nou gas d'aigua, i una volta quedà ben demostrat que no hi havia engany... *ora pro nobis!* per raons que ningú ens ha explicat mai, però que tot el món vegé molt clares, començà a circular un xiu xiu estrany, les empreses antigues van somriure, caigué un vel sobre aquells llums rutilants, i el pobre gas Strache, com li deien, va ser traïdorament arreconat.

—Coneixia, amic meu, aquesta història i no veig, exhument-la, on va a parar.

—Doncs a fe que ben fàcil és d'entendre... Sinó, escolti. Si és cert que hem arribat a no poguè importar carbó de pedra i que d'això ens prové que'ns falti el gas, per què, sabent que'l gas també es fa amb aigua, com en els temps que hem dit quedà provat, no's ressuscita avui aquell sistema? Lo que llavors pot-ser sols s'intentà per sport, per capritxo o per fer broma, ¿perquè ara que, en efecte, estem faltats de gas, no's posa en planta desseguida? Els nostres honorables concejals, els àngels tutelars de Barcelona, els directores supremes de la ciutat, ¿en què pensen?, expliqui'm-ho, en què pensen? ¿No resulta el descuit d'aquests babaus un sarcasme dels més escandalosos?

—Senyor meu, tot això és molt complicat i, si li haig d'ésser franc, no sé que dir-li.

—Es que jo no m'hi veig...

—Ah, bé! Això rai.

No recorda que al món també hi ha espelmes? Compri-se'n un paquet... i oblidí el gas. No mereix aquest fluit despreciable que un home del seu *juste* hi pensí tant...

C. GUMA

EPISTOLA

que Mossèn Borra, amb tot el degut respecte, endreça a Sa Il·lustríssima el Senyor Bisbe de la Diòcesis

IL·LUSTRÍSSIM SEÑOR:

Per quarta vegada hem entrat a la Quaresma des de que la maleïda guerra trasbalsà el món, i des de que els queviures estan més aprop de les portes del Cel, que de les boques dels habitants de la terra.

En els anys passats, Il·lustríssim Senyor, encara es podien complir els preceptes de la Santa Mare Església, però el que és enguany vos mateix podeu calcular, que per adictes que siguem a la religió, no'ns és possible complir en *totum* tots els seus manaments.

Es pot comprendre, Il·lustríssim, una quaresma sens bacallà?

El darrer mascarot

La clàssica cucurulla, espantant les criatures

D'on voleu que treguem els ous, si els d'aquí van escassos i no en vénen de fóra? El peix que hem de posar a taula els divendres de cada setmana i els quatre darrers dies de la Santa, qui ens els portarà, si a les pescateries de les boqueries no s'hi troba ni xanguet i el poc que s'hi atrapa costa un ull de la cara?

L'abstinència de carn!... Il·lustríssima, abans que l'Església ens la imposi, ens l'han imposada els heretges, i tocant al *Dejuni*, la Església ens l'ordena per a tots els dies de la Quaresma, menys els diumenges, però nosaltres tenint d'ésser més papistes que'l Papa, ens hem vistos obligats a pesar nostre, de ficar en els dies de dejuni el diumenge i tot.

Fora de dejuni, diuen els preceptes, que no es lícit *promiscuar*, i això si que ho complim al peu de la lletra, per lo tant, poden restar tranquils els nostres directors espirituals, que per aquest cantó no'ns condemnarem pas, perquè el barrejar patates amb broquil o coliflor amb un grapat de mongetes, creiem que més aviat serà penat per manca d'aliment, que per excés de pecat i sobre tot un dels capitals, el de la gula.

Per aquestes raons joh Il·lustríssima! atentament vos supliquem, que per a qui pugui, feu que esmenin això de la Quaresma, per a mentres duri la guerra i amb ella l'escasos d'aliments o bé que baix l'iniciativa d'elements religiosos, a cada parròquia, obrin magatzems per a la venda de bacallà, ous i peix, a preus acomodats a fi de que poguem complir amb tots els preceptes de penitència, que com a bons catòlics, ens imposa el sagrat temps quaresmal, ja que renunciem voluntàriament, fins a Pasqua a tota mena de carn, hasta quan aquesta sigui municipalitzada per l'Ajuntament.

Humilment li besa la tombaga pastoral un dels xais del seu remat místic.

MOSSÈN BORRA

NO HI SENT

—Tan mateix se treballa, senyor Tria?

—Es un dir-li a vostè, com un secret; d'ençà que tinc negoci, mai havia conegut un balanç gras, com aquest.

—Me faig creus jo mateix de lo que's guanya d'ençà que'l món, beneit!, s'està matant; de modo, que si dura la campanya, diners per tot podré anà col·locant.

—Aixís, vostè, tan bò, tan altruista, el sou deurà augmentà al seu dependent,

al qui l'ajuda en aital conquesta.
—Com diu? Ara no estava jo amatent.
—(En parlar-li del sou, és cosa vista, l'improvitzat burgès és sort, *no hi sent!*)

FERÈSTEC

La lliberació d'un districte

A lluita electoral en el districte de Manresa desperta molt de interès, aquesta volta, per la presentació de candidatura republicana apoiada amb entusiasme per tots els elements del districte que no s'avenen al caciquisme, de la «Lliga».

Precisament el caciquisme al «Casal Regionalista», a Manresa i sa comarca, està exercit de manera que fa sublevar la consciència dels homes lliures. No és estrany, doncs, que an els nuclis republicans i obrers de Sallent, Monistrol i Sant Vicens de Castellet, d'una manera especial, s'hagi rebut amb forta alegria la candidatura d'esquerres o sigui la d'En Pinilla i els lectors de LA CAMPANA que suscriuen les paraules d'elogi que sempre li ha dedicat la nostra fulla setmanal són portaveu dels desitjos de tots els elements lliberals del districte.

La visita feta a dits pobles, en la qual acompanyaren al senyor Pinilla prestigioses personalitats del nacionalisme republicà de Manresa i antics i coneguts propagandistes de l'«Unió Republicana», ha iniciat un viu moviment de simpatia. I la promesa de que es celebraran, en cada lloc dels esmentats, mítings amb assistència de prohoms republicans, entre ells d'En Marcell Domingo, asseguren que de tal forma es desvetlla la consciència republicana, que encara que el caciquisme desplegui totes les seves forces no podrà contenir el triomf del candidat popular.

Els enemics es valen de tota mena d'armes. Volen fer veure que no tots els republicans estan d'acord, això que mai es recorda d'un cas tan gran d'acoblament i de unió entre totes, absolutament totes les forces republicanes de Manresa. A Manresa, es dona el cas de que prenen part activa a la campanya gent que s'havia ficat a casa seva, davant de les desavinències i de la política seguida en casos especials. Per sòrt, tot això ha desaparegut en l'actual moment, y *La Reforma*, orgue d'En Fius, i *Bages Ciutat*, que ho és dels nacionalistes, units de fa temps i en possessió del govern de la ciutat, fan una campanya plena d'entusiasme i energia a favor d'En Jesus Pinilla i Fornell. I aquesta actitud, enlairada, patriòtica la secunden, com queda dit, tots els elements que no combreguen al «Casal» de Manresa.

Els pobles pagesos, com els demés on hi existeix fabricació, també estan al costat de En Pinilla, davant de l'oblit de l'ex diputat Claret que'ls ha deixat poc menys que incommunicats, agravant els conflictes que naturalment ja es presenten en les circumstàncies actuals.

Ha resultat un èxit el míting celebrat al Centre del carrer de les Notaries, dels amics d'En Fius y Palà, l'alcalde popular, en el que parlaren l'Arola i En Trullis i el candidat, qui fou ovacionat a l'exposar la significació política de la candidatura que respon a la coalició d'esquerres pactada a tota Espanya i la que té al districte de Manresa. Sosté el públic entusiasmat i units republicans i obrers, lliberals i anti caciquistes faran que no sigui falsejada la voluntat de la majoria del districte electoral de Manresa.

L'esmentat míting és precursor d'un míting gran que abans de les eleccions es celebrará en un gran local de Manresa, assistint-hi personalitats eminentes.

Es dona per segur que així com han perdut el domini de la ciutat, avui en mans de republicans i nacionalistes, perdran, els reaccionaris, l'acta de Manresa, que passarà a mans d'En Pinilla, que representa el nacionalisme i la República en el districte.

Aquest número ha sigut revisat per la censura militar

De terres que sagnen

LA VILA MORTA

PER la vila morta hi passa un corriol. Tan aviat té l'especte d'un llarc caminal com esdevé tan estret que no hi podrien passar dues dones de costat. El silenci hi regna sota d'un cel infinit; un silenci d'aquells en els que si pot trobar la resignació obstinada. No obstant, l'aire hi vibra, perquè, malgrat les runes, hi ha l'ardenta natura. Per entre les pedres, hi nèixen plantes de perfums atrevits o fràgils. Darrera l'església enderrocada, dos tarongers redrecen, vers l'esplendor del cel, llurs branques cobertes de fruits. Oh, magnificència irònica de la natura prodigiosa! Sigui el desastre que sigui, qual-sevol l'honor de les tombes impietosament obertes, sembla que una eternitat immòbil mantingui sa força contra el món.

Car, la vila morta, és també una vila viva. Dintre la consternació del bombardeig, encara hi han cases que resten dretes. Sens dubte, arribarà el dia que algú en sortirà d'elles i, posant-se la mà als ulls a faigó de pentalla, dirigirà la mirada als camps trasbalsats per la rella de la guerra. El vent, friss dolçament per entre el fullatge de les oliveres. L'intensitat del cel, és com un vèrtig apassionat. Per què la vila és morta?

I és per aquest corriol, en mig de la devastació, que un mig dia vaig trobar-vos. Portaveu un brot de farigola a les dents i els vostres ulls reien a la vida. Ereu una mica com una fada, una mica com un infant i ereu, al fi i al cap, una dona. Tenieu de bonesa el mateix que de voluntat. I l'amor brotava de vos perquè ereu l'ànima i la carn. Però el que vos no sabíeu era que en aquell moment ereu l'espera d'un poble.

Els vostres ulls miraven la vila devastada. Ara el vostre somriure no l'altera res, perquè ja sabeu endevinar la magnificència del cor humà.

Sóu l'ardència viva que cap desastre pot destruir, sobre la qual les convulsions de la vida no poden res.

La vila morta, no morirà mai: el vostre cor li conserva la vida. Ella dorm simplement i ja sabeu que'l seu són és lleuger, com el primer petó i com la primera flor.

Les malinconiques oliveres inclinen llurs fullatges platejats. Mira l'horitzó... que amb les seves lluisors d'aram anuncia l'auba de demà!

FERRAN CAÑAMERAS

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 8 AL 14 DE FEBRER DE 1918

Per terra

La gran ofensiva alemanya sembla imminent al front occidental. Durant els darrers dies hi ha hagut alguns violents combats d'artilleria i nombroses incursions de patrulles. La més important d'aquestes incursions ha tingut lloc a la Champagne, on els francesos han penetrat fins a les terceres línies alemanyes en un front de 1.500 metres, destruint les defenses enemigues i fent 100 alemanys presoners.

Al front italià, un atac local dels austriacs contra el Col di Romo, a la plana d'Asiago, ha fracassat gairebé del tot.

Als altres fronts, cap fet important a senyalar.

Per mar

El *destroyer* anglès *Boxer* ha topat amb un navili, al canal de la Mànega, i s'ha enfonsat. Només desaparegué un tripulant.

Per l'aire

Gran activitat aèria. Els avions aliats han bombardejat nombrosos establiments i llocs militars darrera les línies enemigues.

EL "PAGANO"

Ressona pel districte el crit de: eleccions! sortit del cafè del «Xato de la Rossa»; el poble se commou d'alegres emocions, pensant amb el senyor aquell de bona bossa.

Els estanquers, ardis, fan provisió de puros; els cafeters, de suc, les fondes, d'aviram; circularàn per tot pessetes, tees, i els duros de tot encuny i drinc, faran el seu reclam.

En tant, aquell senyor suant la cansalada, encaixarà amb aquest, amb l'altre hi parlarà; li diuen tots: —Enguany, la doni per guanyada. Mes, oh!, fatal dissort del pretendent etern; vé l'escrutini advers, i amb tant com ha gastat, tampoc l'Acta és per a ell, i maleix l'Infern.

FERESTEC

REPICS

DAVANT la lluita electoral que s'aproxima, per més que cap de les candidatures donades fins avui ens acabim de satisfer, volem ésser disciplinats.

No pas disciplinats amb un partit, perquè la veritat és que no estem identificats amb cap.

Al dir disciplinats, volem dir conseqüents amb els nostres ideals.

I els nostres ideals són abans que tot liberals i republicans.

Se confirma que En Ventosa i Calvell farà un públic *speech* en la sala del «Teatre de Novetats».

Després del benefici d'En Pepe Bergés, serà aquest el més gran aconeixement de la temporada.

Per Granollers ha sigut presentat candidat a diputat a Cortes el marquès d'Olérdola.

Pobre noi Rius!... Vès!... Per Granollers!...

El cas ens recorda, sense volguer, el d'aquell alumne que en uns exàmens, després de treure la tercera bola i, al veure que no sabia què respondre a cap de les preguntes dels senyors del Tribunal, va dir-los amb tota tranquil·litat, posant-se el sombrero:

—Volen res per Granollers?

El marquès també dirà això, però a l'inversa.

Perquè ens sembla que a Granollers no hi permaneixerà sinó el temps precis de menjar-s'hi la truita.

Llegirem en els diaris del dissabte passat el començament d'una nota política que deia:

«Mañana tendrá lugar la presentación de candidatos por Barcelona.»

I se'n escapà la rialleta.

Presentació?

Però si ja els coneixem!

S'ha convocat a tots els artistes dibuixants, a un concurs per a premiar el millor cartell anunciant les festes del Centenari del Descens de la Verge Maria a Barcelona, amb motiu de la visiteta que aquesta va fer a la Mercè.

Serà premiat amb 1.500 pessetes el millor cartell.

Això ja va a tall de Toros o a tall de fàbrica de xacolata.

Apa, caricaturistes!

Darrerament hem sapigut que el discurs elector d'En Ventosa i Calvell, en lloc de donar-se al «Novetats», se donarà al Palau de la Música Catalana.

Estarà més en caràcter.

I després del discurs, els orfeonistes podran cantar la *Missa del Papa Marcelo*.

A Figueres, els republicans segueixen dividits.

Per una banda En Pi i Suñer, apoiat pels federals i nacionalistes; per l'altra En Ferrer i Píera, apoiat pels lerrouxistes.

I En Marcell Domingo, segons diuen els figuerencs, ha promès donar dos mitings, un a favor de cada un.

Serà divertida aquesta comèdia!

Que'm guardin un *assiento fixo*, que vui disfrutar!

Finalment, i com era de preveure, els *llogaires* han concedit l'últim lloc de la seva candidatura a un carlí.

El senyor Batlle—si Déu ho vol i el batlle—sortirà derrotat.

Sortí d'això!...

En el districte de Vich-Manlleu, els socialistes votaran an En Besteiro.

Aquí també el votarem molts.

Esborrarem un nom que jo sé i em callo i hi posarem el seu.

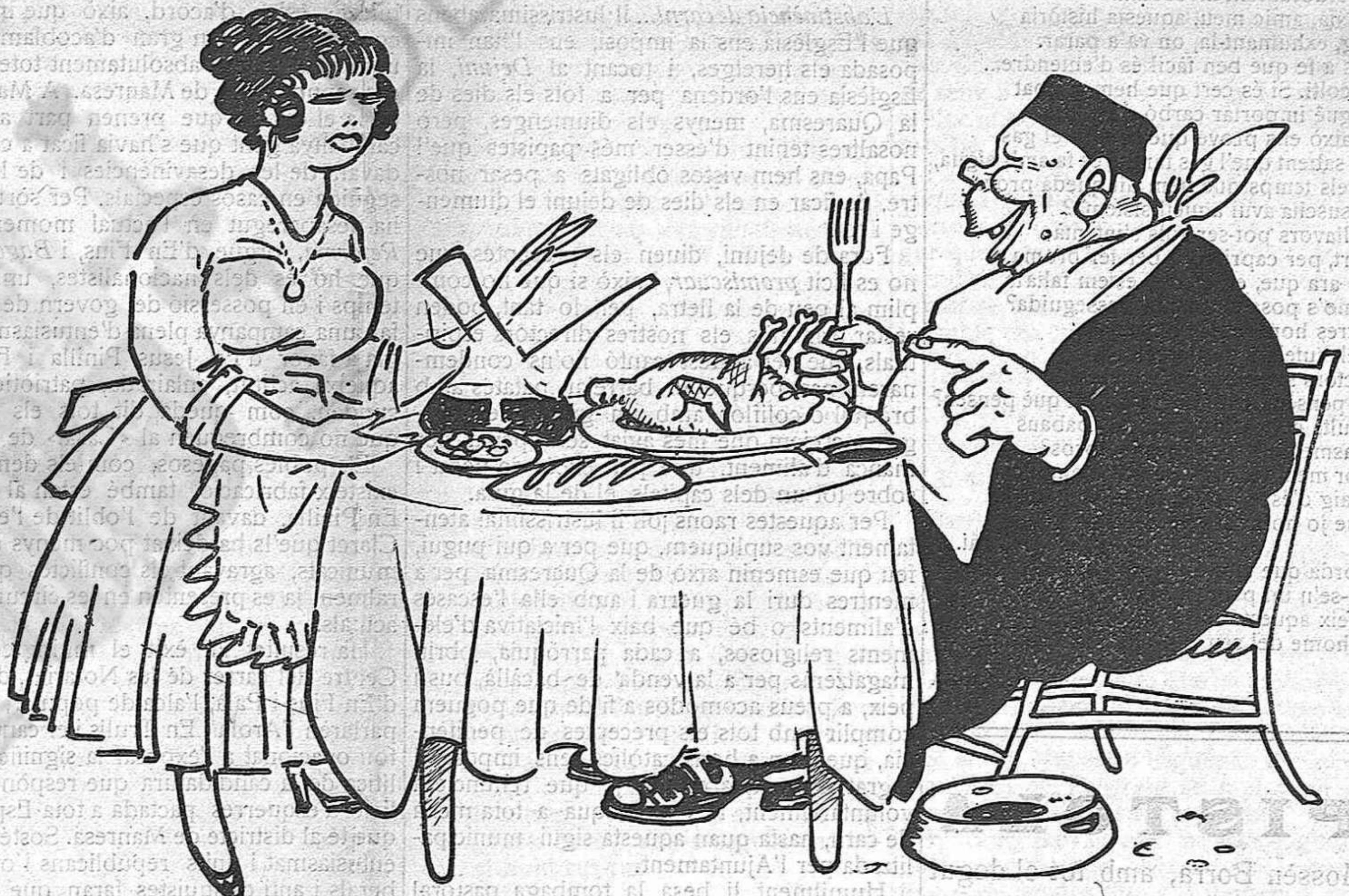
I qui li piqui, que s'ho rasqui.

Amor és joventut

—Vella per vella, me quedo amb aquesta, que està més fresqueta.

Dia de peix

—Miri que això és un gall i avui som al primer divendres de Quaresma.

—Ja ho sé que és un gall, però sóc capellà i puc batejar-lo. I el batejo i li poso un nom... I li dic «peix» i me'l menjo.

CORRESPONDÈNCIA

Cavallers: Josep Alsinellas i Pellicer: On va amb això tan esgarriat?... En plena Quaresma es necessiten coses més alegres, més subversives i més promiscuades.—F. Pagés: No ens convé per escassetat d'intenció. Ademés, aquesta cançó l'hem cantada ja a cada període electoral.—Antoni Viñals: No està del tot malament, però no ens té utilitat. Provi un altre assumpte no tan conegut.—G. T.: Té molta raó, però l'artícle, en els presents moments, el creiem de

poca eficàcia. Es tard per a aquesta propaganda. Ah! I en castellà tampoc ho publicariem.—Josep Ros (Masnou): És un cas com un cabaç, això sí, però té un caràcter massa particular.—Josep Cid: Amb lo que l'obsequiarem, serà amb una gramàtica catalana i un diccionari ortogràfic... si ens els compra, que bé ho necessita.—B. Saballs: S'estima el bon intent, però aquest tema de les eleccions ja el toca el personal de Redacció.—San Damás (Argelaguer): La seva prosa és intel·ligible. I les cantarelles que envia no interessarien als nostres llegidors.